

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 280/2019-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. júna 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Mojmíra Mamojku predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 6 Pp 95/2016 z 8. februára 2019 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3 Tos 31/2019 z 15. apríla 2019 a takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .
2. Návrhu [REDACTED] na ustanovenie právneho zástupcu n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. mája 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]

████████████████████ (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 Pp 95/2016 z 8. februára 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Tos 31/2019 z 15. apríla 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ bol 28. júla 2016 podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody s tým, že okresný súd mu určil skúšobnú dobu šesť rokov.

3. Následne bol sťažovateľ rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5 Tk 2/2017 z 13. septembra 2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5 To 104/2017 z 21. novembra 2017 právoplatne uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 3 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), ktorého sa dopustil 19. februára 2017, t. j. v skúšobnej dobe.

4. Okresný súd napadnutým uznesením z 8. februára 2019 rozhodol, že sťažovateľ sa neosvedčil v skúšobnej dobe podmienenečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, preto zvyšok trestu vo výmere piatich rokov, šiestich mesiacov a pätnástich dní vykoná. Proti tomuto uzneseniu – proti výroku o povinnosti vykonať zvyšok trestu – podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým uznesením z 15. apríla 2019 tak, že ju ako nedôvodnú zamietol.

5. Sťažovateľ poukazuje na § 43 a § 46 Trestného zákona s tým, že týmito ustanoveniami je stanovená najvyššia možná výmera trestu odňatia slobody – a to alternatívne 25 rokov alebo doživotie. Použitie oboch možností súčasne je vylúčené: *„Z výkladu ustanovení § 43 a § 46 tr. zákona nie je možné rezultovať, aby mal obvinený*

pred sebou trest – hoci zbytok trestu vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov a 15 dní a trest na doživotie.

Súd nemôže udeliť trest na dobu do 25 rokov a súčasne aj trest na doživotie. Je nesporné, že môže použiť len jednu zákonom povolenú najvyššiu výmeru trestu.

... Keď ma OS BB... odsúdil na maximálny možný trest... t. j. doživotný trest bez možnosti podmieneného prepustenia – naplnil najvyššiu zákonom povolenú výmeru trestu odňatia slobody.

Je teda porušenie zákona v neprospech obvineného, aby som mal k tomuto najvyššiemu trestu a najvyššej možnej výmere trestu ešte vykonať iný trest – a to zbytok trestu vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov a 15 dní.“

6. Sťažovateľ namieta, že v čase rozhodovania okresného súdu bol rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica právoplatný, preto okresný súd výrokom napadnutého uznesenia o povinnosti vykonať zvyšok trestu odňatia slobody porušil ustanovenia Trestného zákona o najvyššej povolenej výmere trestu odňatia slobody. Toto pochybenie nenapravil ani krajský súd v konaní o sťažnosti. Sťažovateľ poukazuje na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 48/00, v ktorom ústavný súd uviedol, že základné právo podľa čl. 17 ods. 2 ústavy sa „vzťahuje aj na výkon trestu odňatia slobody, ako jednu z ústavne prípustných foriem pozbavenia slobody.

Predmetom posúdenia ústavného súdu je otázka, či zvyšok trestu odňatia slobody bol rozhodnutiami súdov určený podľa zákona a teda právo navrhovateľa podľa č. 17 ods. 2 ústavy bolo rešpektované alebo či sa tak nestalo a došlo k porušeniu jeho práva...“.

7. Sťažovateľ tiež argumentuje, že právne závery okresného súdu a krajského súdu si vzájomne protirečia. Okresný súd na s. 3 napadnutého uznesenia uviedol, že Okresný súd Banská Bystrica ukladajúci trest odňatia slobody na doživotie „vzhľadom na osobitnú povahu tohto druhu trestu odňatia slobody takýmto obmedzením (maximálna výmera trestu, pozn.) vo vzťahu k nevykonanému zvyšku trestu odňatia slobody obmedzený nebol...“. Naproti tomu krajský súd uviedol, že obmedzenie stanovené v § 43 Trestného zákona „má mať na zreteli súd rozhodujúci po podaní obžaloby o vine a treste a nie súd konajúci o osvedčení či neosvedčení sa v skúšobnej dobe... Sťažovateľ teda nevie posúdiť či

obmedzenie v ustanovení § 43/ tr. zákona bolo alebo nebolo relevantné pre OS BB v konaní sp. zn. 5 Tk/2/2017 pri výroku o treste...“ . Sťažovateľ uvádza, že je reálne nemožné vykonať zvyšok trestu odňatia slobody, ak platí doživotný trest bez možnosti podmieneného prepustenia. Napadnuté uznesenie okresného súdu „nielen porušuje zákon v najvyššej výmere trestu odňatia slobody... ale je toto rozhodnutie aj nerealizovateľné...“ .

8. Sťažovateľ nesúhlasí s právnym názorom krajského súdu, podľa ktorého napadnuté uznesenie okresného súdu nemá žiaden vplyv na právo sťažovateľa na osobnú slobodu, prípadne na zákonnosť uloženého trestu. Podľa sťažovateľa doživotný trest nemusí končiť smrťou odsúdeného – v jeho prípade má stále zákonnú možnosť zmeniť výrok o treste prostredníctvom dovolania pre porušenie zákona v neprospech obvineného, *«keď OS BB v rozsudku sp. zn. 5 Tk/2/2017 tú istú okolnosť, ktorá umožnila použiť ustanovenie § 145 ods. 3 písm. a) tr. zákona – použil duplicitne aj na aplikáciu ustanovenia § 34 ods. 8 písm. d) tr. zákona a tak porušil zásadu „ne bis in idem“ v neprospech obvineného.*

Túto nezákonnosť... potvrdzuje aj Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. Tpj 78/2011 z 12. decembra 2011...». Rovnako sťažovateľ poukazuje na to, že pripravovaná zmena Trestného zákona predpokladá zrušenie doživotného trestu odňatia slobody bez možnosti podmieneného prepustenia a *„Je teda nesporné, že budem môcť nielen teoreticky, ale aj prakticky po výkone trestu 25 rokov podľa zákona § 67 ods. 2/ tr. zákona požiadať o podmienené prepustenie...*

Prakticky nastane situácia, že odsúdený bude musieť vykonať trest v dlhšej miere ako je prípustná, pretože po uplynutí doby 25 rokov výkonu trestu – nebude môcť požiadať o podmienené prepustenie pre prekážku – a to ešte nevykonaný zbytok trestu vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov a 15 dní.

... výrok o výkone zbytku trestu... k právoplatne uloženému trestu odňatia slobody na doživotie má mimoriadne negatívny dopad na odsúdeného – pretože ho nezákonným spôsobom pripravuje o osobnú slobodu a pripravuje ho o možnosť využiť ustanovenie § 67 ods. 2/ tr. zákona a po 25 rokoch požiadať o podmienené prepustenie.“ .

9. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„1. Výrokom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 6 Pp/95/2016 v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín sp. zn. 3 Tos/31/2019 o výkone zbytku trestu... bolo porušené základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR... základné právo na slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy SR bol porušený zákon a právo: trest výlučne na základe zákona podľa čl. 7 Dohovoru...“

2. Výrok o výkone zbytku trestu... sa zrušuje v rozhodnutí Okresného súdu Trenčín sp. zn. 6 Pp/95/2016 zo dňa 8. 2. 2019 v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín sp. zn. 3 Tos/31/2019 zo dňa 15. 4. 2019

3. Okresnému súdu Trenčín v konaní sp. zn. 6 Pp/95/2016 a Krajskému súdu Trenčín v konaní sp. zn. 3 Tos/31/2019 sa zakazuje pokračovať v porušovaní práv a slobôd výrokom o výkone zbytku trestu...“

4. Kancelárii Ústavného súdu SR ukladá povinnosť zaplatiť trovy konania na účet ustanovenému právnomu zástupcovi, ktorého sťažovateľovi ustanovil Ústavný súd SR.

5. Okresný súd Trenčín a Krajský súd Trenčín sú povinné uhradiť trovy konania na účet kancelárie Ústavného súdu SR.“

10. Sťažovateľ zároveň žiada o ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.

II.

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

14. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

16. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného

práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

17. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre, poukazujúc na svoje ústavné postavenie (čl. 124 ústavy), opakovane zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Nie je preto zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). O svojvôli, resp. arbitrárnosti pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

18. V tejto súvislosti považuje ústavný súd za potrebné poukázať aj na svoj ustálený právny názor, v zmysle ktorého rozhodnutie a postup všeobecného súdu, ktorý je v súlade s platným a účinným zákonom (na vec aplikovateľnými procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi), nemožno kvalifikovať ako porušovanie základných ľudských práv (m. m. napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00).

19. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

20. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

21. Podľa čl. 7 dohovoru nikoho nemožno odsúdiť za konanie alebo opomenutie, ktoré v čase, keď bolo spáchané, nebolo podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva trestným činom. Takisto nesmie byť uložený trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase spáchania trestného činu (odsek 1). Tento článok nebráni súdeniu a potrestaniu osoby za konanie alebo opomenutie, ktoré v čase, keď bolo spáchané, bolo trestné podľa všeobecných právnych zásad uznávaných civilizovanými národmi (odsek 2).

III.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 7 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu z 8. februára 2019

22. Pri posudzovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa v tejto časti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, ktorého právne dôsledky sú premietnuté do § 56 ods. 2 a do § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04).

23. Sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým uznesením z 15. apríla 2019 tak, že sťažnosť zamietol. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

24. Na tomto základe ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa už pri jej predbežnom prerokovaní odmietol v tejto časti pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde].

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 7 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu z 15. apríla 2019

25. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že napadnutým uznesením okresného súdu v spojení s napadnutým uznesením krajského súdu vo výroku o vykonaní zvyšku trestu odňatia slobody bolo porušené zákonné ustanovenie o maximálnej výmere trestu odňatia slobody. Konajúce súdy neposkytli ochranu sťažovateľovi, čo má za následok porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a tiež práva podľa čl. 7 dohovoru.

26. Krajský súd napadnutým uznesením zamietol sťažnosť sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu okresného súdu. Poukázal na nepochybné zistenie, že sťažovateľ v skúšobnej dobe „spáchal ďalšiu úmyselnú trestnú činnosť a dokonca najzávažnejšieho druhu... Takéto chovanie odsúdeného rozhodne nesvedčí o tom, že viedol v skúšobnej dobe riadny život, ale svedčí o pravom opaku. Odsúdený nevyužil možnosť preukázať polepšenie, ktorá mu bola prostredníctvom inštitútu podmieneného prepustenia poskytnutá.

Okresný súd preto postupoval správne, keď rozhodol o neosvedčení sa odsúdeného a o povinnosti vykonať zvyšok trestu odňatia slobody, z ktorého bol podmienne prepustený.“

27. Krajský súd k § 43 Trestného zákona uviedol, že toto ustanovenie sa aplikuje, keď súd po podaní obžaloby rozhoduje o vine a treste, preto „súd, ktorý aktuálne rozhoduje o vine a treste má mať na zreteli, aby páchatel'ovi zohľadnil i prípadne nevykonané zvyšky iných trestov (ktoré by páchatel' v budúcnosti potencionálne mohol vykonať) a aby aktuálne uložil taký trest odňatia slobody, ktorý spolu s potencionálnym zvyškom trestu odňatia slobody z iného konania nepresiahne maximálnu hranicu 25 rokov uvedenú v § 46 Tr. zák.

To však platí len za splnenia dvoch podmienok:

i) súd ukladá trest na určitú dobu (najviac na 25 rokov) a zároveň

ii) jedná sa o konanie v ktorom sa rozhoduje o vine a uložení trestu, teda v súdnom konaní a nie v konaní vykonávacom.

Inými slovami - dodržanie obmedzenia stanoveného v § 43 Tr. zák. má mať na zreteli súd rozhodujúci po podaní obžaloby o vine a treste a nie súd konajúci o osvedčení či neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia. V danom prípade by bolo uvedené obmedzenie relevantné pre Okresný súd Banská Bystrica v konaní sp. zn. 5 Tk/2/2017 a nie pre Okresný súd Trenčín v konaní sp. zn. 6 Pp/95/2016.“. Krajský súd tiež uviedol, že „nie je možné aplikovať ani ustanovenia 44 Tr. zák. o upustení od uloženia súhrnného a ďalšieho trestu, pretože toto ustanovenie sa týka ukladania trestov a nie rozhodovania o podmienenom prepustení a prípadnom ne/osvedčení sa.“.

28. K námietke sťažovateľa o porušení čl. 17 ods. 1 ústavy a čl. 7 dohovoru krajský súd uviedol, že v prípade rozhodnutia o neosvedčení sa a uloženia povinnosti vykonať zvyšok trestu odňatia slobody v situácii, keď tento odsúdený vykonáva doživotný trest bez možnosti podmieneného prepustenia, «nemôže prísť k situácii, že by odsúdený vykonal trest v dlhšej výmere, ako je prípustná. Doživotný trest totiž končí smrťou odsúdeného a preto každý iný prípadný trest odňatia slobody vykonávaný paralelne „pohlčuje“. Z uvedeného dôvodu je zrejmé, že obmedzenie ustanovené v § 43 Tr. zák. sa na doživotný trest nevzťahuje, logicky sa totiž môže vzťahovať len na trest na dobu určitú. Napadnuté uznesenie nemá preto žiaden vplyv na právo odsúdeného na osobnú slobodu, či na zákonnosť uloženého trestu.».

29. Ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Už uvedené závery zahŕňajú aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09). Vychádzajúc z uvedeného, pre posúdenie ústavnej udržateľnosti záverov krajského súdu ústavný súd v potrebnom rozsahu preskúmal aj právne závery okresného súdu.

30. Okresný súd napadnutým uznesením z 8. februára 2019 rozhodol, že sťažovateľ sa neosvedčil v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, a zároveň mu uložil povinnosť vykonať zvyšok trestu odňatia slobody. Vychádzal pritom z tej skutočnosti, že sťažovateľ *„sa opätovne dopustil trestného činu vraždy, a to už necelých 7 (sedem) mesiacov po jeho podmienenom prepustení. Z uvedeného zistenia preto jednoznačne vyplynulo, že v určenej skúšobnej dobe nevedol odsúdený riadny život, a je teda na mieste, aby si zvyšok trestu riadne vykonal.“*

31. Okresný súd neakceptoval námietku sťažovateľa týkajúcu sa aplikácie § 43 Trestného zákona. Poukázal na to, že toto ustanovenie je v druhej hlave, v druhom diele Trestného zákona, a vychádzajúc tiež zo znenia tohto ustanovenia, dospel k záveru, že *«uvedené ust. sa aplikuje v prípade, ak konajúci súd rozhoduje o tom, aký druh a výmera trestu bude obžalovanému uložená, t. j. ak súd rozhoduje o „ukladaní trestu“*.

V súčasnosti však súd nerozhoduje „o ukladaní trestu“, ale v zmysle § 68 ods. 2 Tr. zákona o tom, či sa odsúdený v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, ktorý mu už uložený bol, „osvedčil, alebo či zvyšok trestu vykonal“.». Podobný záver možno aplikovať aj vo vzťahu k § 44 a § 46 Trestného zákona.

32. Okresný súd v napadnutom uznesení ďalej uviedol:

„Ust. § 43 Tr. zákona o ďalšom treste malo význam v prípade odsúdeného pri ukladaní trestu vo veci Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5 Tk/2/2017 a to v tom

zmysle, že pokiaľ by súd odsudzoval odsúdeného a ukladal mu určitý trest odňatia slobody, musel by pri určení výšky tohto trestu zohľadniť doposiaľ nevykonaný zvyšok trestu, z ktorého bol odsúdený podmiennečne prepustený, a to tak, že tento nevykonaný zvyšok trestu spolu s uloženým trestom odňatia slobody nemohli spolu presiahnuť najvyššiu možnú výmeru pre tento druh trestu, teda 25 rokov.

Keďže však súd ukladal nie trest odňatia slobody na určitú dobu, ale trest odňatia slobody na doživotie, tak vzhľadom na osobitnú povahu tohto druhu trestu odňatia slobody, takýmto obmedzením vo vzťahu k nevykonanému zvyšku trestu odňatia slobody obmedzený nebol.

Z ust. §§ 43, 44 a 46 Tr. zákona totiž nemožno vyvodit', že v prípade, ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal predtým, než bol trest odňatia slobody uložený mu na určitú dobu skorším rozsudkom vykonaný, nemôže mu byť uložený trest odňatia slobody na doživotie.

Reálne môže prísť aj k situácii, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody na určitú dobu a počas výkonu tohto trestu spácha ďalší trestný čin a je mu ešte počas výkonu tohto trestu odňatia slobody uložený trest odňatia slobody na doživotie.

Z ustanovení Tr. zákona ani Tr. poriadku nemožno vyvodit' záver, že páchatel'ovi nie je možné uložiť trest odňatia slobody na doživotie, nakoľko ešte vykonáva predchádzajúci trest odňatia slobody na určitú dobu a rovnako ani právo súdu, aby retroaktívne opätovne prehodnocoval už predtým právoplatne uložený trest odňatia slobody na určitú dobu.

Z uvedeného vyplýva, že právny poriadok nevyučuje, aby odsúdený vykonával trest odňatia slobody na určitú dobu spolu s neskôr uloženým trestom odňatia slobody na doživotie.

... súd v rámci rozhodovania o tom, či sa odsúdený v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia osvedčil alebo nie nemôže znovu rozhodovať o treste v zmysle pojmu trestnosť činu, ustanovenia §§ 43, 44 a 46 Tr. zákona sa na riešenie otázok súvisiacich s tým, či sa odsúdený v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia osvedčil alebo či zvyšok trestu vykoná nevzťahujú.“

33. Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd venoval námietkam sťažovateľa v jeho sťažnosti proti napadnutému uzneseniu okresného súdu náležitú pozornosť a vysporiadal sa s nimi. Právne závery krajského súdu v spojení s právnymi závermi okresného súdu nepovažuje ústavný súd za arbitrárne a ani zjavne neodôvodnené, preto sú ústavne udržateľné. Konajúce súdy zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlili, že pri postupe podľa § 68 Trestného zákona sa nerozhoduje o vine a neukladá sa trest – súd rozhoduje o tom, či sa podmienene prepustený osvedčil a či vykoná zvyšok trestu. Obdobne za ústavne akceptovateľné je potrebné považovať právne závery, podľa ktorých nie je vylúčené rozhodnutie o povinnosti vykonať zvyšok trestu odňatia slobody v situácii, keď je už skôr právoplatne uložený trest odňatia slobody na doživotie. Obstojí aj právny záver konajúcich súdov, podľa ktorého Okresný súd Banská Bystrica pri rozhodovaní o vine a treste sťažovateľa v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tk 2/2017 mohol zohľadniť ešte nevykonaný zvyšok trestu odňatia slobody.

34. Na tomto základe ústavný súd ústavnú sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú (bod 1 výroku tohto uznesenia).

35. Ústavný súd zároveň dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, pretože z obsahu ústavnej sťažnosti a z výsledku jej posúdenia ústavným súdom je zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017).

36. Keďže nebol splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel (bod 2 výroku tohto uznesenia).

37. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júna 2019